

Krosno Odrzańskie, dnia 16. lutego 2015 r.

**KOMENDANT
NADODRZAŃSKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ**

Sygn. Kontr. 7/WKiAW/14

Egz. nr 2...

NO-NK / 792 / 15
16 LUT. 2015

Pan kpt. SG Piotr PIEKARSKI

**KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Kłodzku**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat „*Prowadzenie i dokumentowanie kontroli legalności pobytu na terytorium RP*” zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Kłodzku ul. Wyspiańskiego 2, 53-300 Kłodzko, ujętej w Planie kontroli Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego NoOSG nr 11399/13 z dnia 4 grudnia 2013 r.

Kontrolę na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ przeprowadził w dniach od 17.12.2014 r. do 16.01.2015 r. zespół kontrolny w składzie:
kierownik zespołu:

- **por. SG Rafał Potocki** – Starszy Specjalista Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego NoOSG upoważnienie nr 7/1WKiAW/14 z dnia 16.12.2014 r.²

członek:

- **st.chor. SG Sylwia Kulka** – Starszy Specjalista Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego NoOSG, upoważnienie nr 7/2WKiAW/14 z dnia 16.12.2014 r.³

Czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej przeprowadzono w dniach od 17.12.2014 r. do 19.12.2014 r.

Funkcję kierownika w jednostce kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił kpt. SG Piotr Piekarski.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli prowadzonej wg Rtd 53/13 na pozycji 6.

¹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

² Dowód: akta kontroli str. 8-9

³ Dowód: akta kontroli str. 10-11

I. Zakres kontroli.

1. Przedmiotem kontroli było:

- organizowanie wykonywania zadań związanych z kontrolą legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP,
- dokumentowanie kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP⁴,
- sprawowanie nadzoru przez właściwych przełożonych nad przeprowadzaniem kontroli legalności pobytu oraz sporządzaną w tym zakresie dokumentacją.

2. Kontrolą objęto okres od 1 maja 2014 r. do dnia 30 listopada 2014 r.

II. Cel kontroli.

Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, rzetelności i celowości działalności podmiotu kontrolowanego w nw. obszarach objętych kontrolą:

1. Ocena legalności i rzetelności dokumentacji sporządzanej w związku z przeprowadzeniem kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP;
2. Ocena prawidłowości sprawowania nadzoru przez kadre kierowniczą PSG w Kłodzku nad realizacją zadań związanych z kontrolą legalności pobytu
3. Ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości i przyczyn ich powstania oraz osób za nie odpowiedzialnych;
4. Zbieranie informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zmierzających do doskonalenia funkcjonowania kontrolowanej jednostki.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli uwzględniając kryterium legalności, rzetelności i celowości **oceniono pozytywnie**. Ocenę końcową kontrolowanej działalności sporządzono w oparciu o takie czynniki jak dobór próby, okres i zakres kontroli, wskazane mierniki oraz oceny częściowe na podstawie czterostopniowej skali⁵. Szczegółowy opis ustaleń w kontrolowanym obszarze zawarto w notatkach służbowych⁶. Poniżej przedstawiono ustalenia wynikające z przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz oceny częściowe dotyczące poszczególnych obszarów objętych kontrolą.

1. Organizowanie wykonywania zadań związanych z kontrolą legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o *Straży Granicznej* (Dz. U. 2014 r. poz. 1402) „*Straż Graniczna jest jednolitą, umundurowaną i uzbrojoną formacją przeznaczoną do ochrony granicy państwowej, kontroli ruchu granicznego oraz zapobiegania i przeciwdziałania nielegalnej migracji*”. Kontrola legalności pobytu

⁴ Zwanej w dalszej części klp

⁵ Obejmuje ona : ocenę pozytywną, pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami oraz negatywną, zgodnie z zasadami określonymi we *Wprowadzeniu do kontroli w administracji rządowej* – Warszawa, marzec 2012 r., str. 62

⁶ Dowód: akta kontroli str. 14-39

cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest jedną z podstawowych form działalności kontrolnej prowadzonej przez funkcjonariuszy Placówek SG na wewnętrznej granicy RP. Zgodnie z art. 289 ust. 1 obowiązującej od dnia 1 maja 2014 r. ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz.U.2013.1650)*⁷ „kontrolę legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prowadzą w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących warunków wjazdu cudzoziemców na to terytorium i pobytu na nim organy Straży Granicznej i Policji”.

Szczegółowy tryb przeprowadzania oraz dokumentowania kontroli legalności pobytu został określony w dziale VIII ww. ustawy o cudzoziemcach. Przepisy nałożyły na funkcjonariuszy SG obowiązek wręczenia cudzoziemcowi pisemnego pouczenia o zasadach i trybie przeprowadzania *kłp* przed przystąpieniem do czynności kontrolnych. Po przeprowadzeniu kontroli funkcjonariusz w przypadku stwierdzenia pobytu cudzoziemca niezgodnego z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium RP i ich pobytu na tym terytorium sporządza protokół z czynności kontrolnych. Natomiast w przypadku ustalenia w wyniku kontroli, że pobyt cudzoziemca jest zgodny z przepisami, funkcjonariusz SG powinien odnotować ten fakt w notatniku służbowym lub sporządzić notatkę służbową. Elementy, które powinny zostać zawarte w protokole oraz notatce szczegółowo określono w ustawie *o cudzoziemcach*.

Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 11 Zarządzenia Nr 28 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 06 lipca 2011 r. *w sprawie utworzenia placówek i dywizjonów Straży Granicznej, określenia ich terytorialnego zasięgu działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów*⁸ do zadań Komendanta Placówki należy „planowanie, organizowanie i przeprowadzanie kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP”.

Kontrolujący stwierdzili, że powyższe zadania znalazły odzwierciedlenie w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień Komendanta PSG w Kłodzku stanowiącym załącznik nr 35 do Decyzji Nr 51 Komendanta Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 18 kwietnia 2012 r. *w sprawie określenia szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień dla: Zastępców Komendanta Oddziału, Głównego Księgowego, Komendantów Placówek, Kierowników komórek organizacyjnych Komendy Oddziału, Zespołu Stanowisk Samodzielnych*⁹, a następnie w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień Komendanta PSG w Kłodzku stanowiącym załącznik nr 12 do Decyzji Nr 110/A/14 Komendanta Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 12 czerwca 2014 r. *w sprawie określenia szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień dla: zastępców komendanta Oddziału, głównego księgowego, komendantów placówek, kierowników komórek organizacyjnych komendy oddziału, zespołu stanowisk samodzielnych, osób bezpośrednio podlegających komendantowi oddziału*¹⁰.

W okresie objętym kontrolą w PSG w Kłodzku obowiązywały zatwierdzone przez Komendanta Oddziału SG *nw. Wewnętrzne Podziały Zadań*:

- Nr 460/13 z dnia 29.08.2013 r.¹¹;

⁷ Zwana dalej ustawą o cudzoziemcach

⁸ Dz. Urz. KGSG Nr 7, poz. 29 z późn. zm.

⁹ Obowiązującej do dnia 30.04.2014 r. i zmienionej Decyzjami Komendanta NoOSG nr 123 z 17.12.2012 r., nr 102 z 06.08.2013 r., nr 159 z 09.10.2013 r., nr 291 z 02.12.2013 r., nr 310 z 20.12.2013 r., nr 7/A/14 z 17.01.2014 r.,

¹⁰ obowiązującej od dnia 01.05.2014 r. i zmienionej Decyzją Komendanta NoOSG nr. 150/A/14 z 3.10.2014 r.

¹¹ Dowód: akta kontroli str. 40-42

- Nr 1246/14 z dnia 28.07.2014 r.¹², w których zadanie związane z kontrolą legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP przypisano dla Grupy ds. Cudzoziemców.

W toku kontroli potwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą tj. od 01.05.2014 r. do 30.11.2014 r. zadania związane z *kłp* wykonywali funkcjonariusze Grupy ds. Cudzoziemców.

Zapisy dotyczące realizowania zadań związanych z *kłp* znalazły odzwierciedlenie w skontrolowanych szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy Grupy ds. Cudzoziemców¹³. Wszystkie zakresy były aktualne i podpisane przez funkcjonariuszy. Ponadto we wszystkich skontrolowanych przypadkach funkcjonariusze Grupy ds. Cudzoziemców przeprowadzający *kłp* posiadali ważne, wydane na podstawie art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. 2013.267 z późn.zm.) upoważnienia Komendanta Placówki SG w Kłodzku m.in. do:

- pouczenia w imieniu Komendanta PSG w Kłodzku cudzoziemców wobec których podjęto czynności kontrolne o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach;
- prowadzenia w imieniu Komendanta PSG w Kłodzku kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej¹⁴.

Wszystkie upoważnienia zostały zaewidencjonowane w Rejestrze wydanych upoważnień Komendanta PSG w Kłodzku nr wg Rtd 55/13.

W związku z wejściem w życie nowej ustawy o cudzoziemcach, która zaczęła obowiązywać od dnia 01.05.2014 r. opracowano nowe szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień, z którymi sukcesywnie i na bieżąco zapoznawali się funkcjonariusze Grupy ds. Cudzoziemców¹⁵.

Uwzględniając kryterium legalności, rzetelności i celowości kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

2. Dokumentowanie kontroli legalności pobytu.

W okresie objętym kontrolą w PSG w Kłodzku, w ramach przeprowadzonych kontroli legalności pobytu sporządzono 216 protokołów z kontroli legalności pobytu cudzoziemca na terytorium RP oraz 17 notatek służbowych. W związku z powyższym, dla osiągnięcia zamierzonego celu kontroli przyjęto, że ze wszystkich przeprowadzonych kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP, zostanie sprawdzonych minimum 30% sporządzonych protokołów tj. min. 65 z 216 protokołów oraz wszystkie notatki służbowe.

Zgodnie z przyjętymi założeniami dokonano sprawdzenia 70 protokołów oraz 17 notatek służbowych sporządzonych po przeprowadzonych *kłp*.

Ustawa o cudzoziemcach nałożyła na organ podejmujący czynności kontrolne wobec cudzoziemca obowiązek pisemnego pouczenia cudzoziemca w języku dla niego zrozumiałym o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach. W toku kontroli stwierdzono, iż we wszystkich przypadkach funkcjonariusze

¹² Dowód: akta kontroli str. 43-44

¹³ Dowód: akta kontroli str. 37-39

¹⁴ Dowód: akta kontroli str. 75-98

¹⁵ Dowód: akta kontroli str. 100

wykonywali dyspozycję określoną w art. 7 ust. 1 ww. ustawy. Dobrą praktyką stosowaną przez funkcjonariuszy Grupy ds. Cudzoziemców PSG w Kłodzku jest potwierdzanie przez cudzoziemca faktu otrzymania pouczenia poprzez złożenie własnoręcznego podpisu na egzemplarzu pouczenia, który dołączany jest do dokumentacji sporządzonej po przeprowadzeniu *kłp*.

W wyniku analizy przedstawionej do kontroli dokumentacji zespół kontrolny stwierdził, że funkcjonariusze Placówki SG w Kłodzku po przeprowadzeniu *kłp* w przypadku stwierdzenia, że pobyt cudzoziemca jest niezgodny z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej sporządzali protokół kontroli, natomiast w przypadku stwierdzenia legalności pobytu odnotowali fakt przeprowadzenia *kłp* sporządzając notatkę służbową. Powyższe postępowanie zgodne było z art. 296. 1. ustawy *o cudzoziemcach*, który stanowi że, po przeprowadzeniu kontroli, w przypadku stwierdzenia, że pobyt cudzoziemca jest niezgodny z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium, funkcjonariusz sporządza protokół kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast jeżeli pobyt cudzoziemca zgodny jest z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium funkcjonariusz odnotowuje fakt przeprowadzenia kontroli w notatniku służbowym lub sporządza notatkę służbową.

Elementy, jakie powinien zawierać protokół kontroli oraz notatka służbowa szczegółowo określone zostały odpowiednio w art. 297 oraz w art. 298 ustawy *o cudzoziemcach*.

Przedstawione do kontroli protokoły sporządzane przez funkcjonariuszy PSG w Kłodzku zawierały wszystkie elementy wymienione w art. 297. 1. tj.:

- 1) stopień, imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej funkcjonariusza;
- 2) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 3) datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 4) miejsce przeprowadzenia kontroli;
- 5) imię i nazwisko, datę urodzenia oraz obywatelstwo kontrolowanego cudzoziemca;
- 6) miejsce pobytu i adres zamieszkania cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub adnotację iż cudzoziemiec nie posiada miejsca pobytu i adresu zamieszkania na terytorium RP;
- 7) opis okoliczności uzasadniających przeprowadzenie kontroli;
- 8) opis skontrolowanych dokumentów z podaniem ich numeru, okresu ważności oraz nazwy organu, który je wydał;
- 9) wynik kontroli;
- 10) podpis funkcjonariusza;
- 11) podpis cudzoziemca.

W protokołach z *kłp* odnotowywano udział tłumacza poprzez odnotowanie danych osobowych potwierdzonych własnoręcznym podpisem tłumacza. Ponadto każdorazowo cudzoziemiec potwierdzał fakt otrzymania kopii protokołu poprzez złożenie własnoręcznego podpisu. Nie stwierdzono przypadków odmowy podpisania przez cudzoziemca protokołu¹⁶.

¹⁶ Dowód: akta kontroli str. 14-36

W wyniku analizy wszystkich notatek służbowych stwierdzono, że zawierały elementy wymienione w art. 298. tj:

- 1) datę i miejsce sporządzenia notatki;
- 2) datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię i nazwisko, datę urodzenia oraz obywatelstwo kontrolowanego cudzoziemca;
- 4) miejsce pobytu i adres zamieszkania cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) wynik kontroli;
- 6) podpis funkcjonariusza ¹⁷.

Uwzględniając kryterium legalności i rzetelności kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

3. Sprawowanie nadzoru przez właściwych przełożonych nad przeprowadzaniem kontroli legalności pobytu oraz sporządzaną w tym zakresie dokumentacją.

W wyniku analizy szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy PSG w Kłodzku oraz adnotacji dokonywanych na dokumentacji związanej z przeprowadzonymi kontrolami legalności pobytu stwierdzono, iż nadzór sprawowany był przez:

- Komendanta PSG w Kłodzku – kpt. SG Piotra Piekarskiego;
- Zastępcę Komendanta PSG w Kłodzku –
- Kierownika Grupy ds Cudzoziemców –
- Kierownika Zespołu Zespół do spraw Migracji –
- Kierownika Zespołu ds. Działań Kontrolnych i Weryfikacyjnych

W toku kontroli ustalono, że we wszystkich przypadkach kadra kierownicza Placówki SG w Kłodzku zapoznawała się z dokumentacją sporządzoną po przeprowadzonych kontrolach legalności pobytu. Ponadto dokumentowanie sprawowanego nadzoru znajduje odzwierciedlenie w kartach kontrolnych teczek poszczególnych spraw.

Brak stwierdzonych przez zespół kontrolny uchybień oraz nieprawidłowości w przedstawionej do kontroli dokumentacji wskazuje na skuteczny oraz właściwy nadzór ze strony kadry kierowniczej PSG w Kłodzku nad przeprowadzaniem kontroli legalności pobytu oraz sporządzaną w tym zakresie dokumentacją.

Uwzględniając kryterium legalności i rzetelności kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

¹⁷ Dowód: akta kontroli str. 14-36

IV. Wnioski/zalecenia

W toku realizowanych czynności kontrolnych nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w obszarach objętych kontrolą, w związku z powyższym odstąpiono od formułowania wniosków i zaleceń pokontrolnych.

V. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden – przeznaczony dla kierownika jednostki kontrolowanej – doręczany jest za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

plk SG Andrzej KAMIŃSKI

Sporządzono w 2 egzemplarzach:
Egz. nr 1 - Komendant Placówki SG w Kłodzku - ZPO
Egz. nr 2 - WKiAW NoOSG
Wyk. Zespół kontrolny (666 2285)
Dnia 06.02.2015 r.

